

НОВА ЕВРОПА

NEUES EUROPA
BERLIN W 56, POSTBOX 22

СЪДЪРЖАНИЕ:

Пророчеството на единъ германски противникъ	2
Обратни резултати за стопанството на С.-А. Щати отъ политиката на Рузвелтъ	3
Въздействието на потопения параходенъ тонажъ върху английския воененъ потенциалъ	4
Пактътъ Москва-Токио приключва една тридесетъ и петъ годишна обггнатостъ	6
Гласъ въ пустиня	8
Изкуственитъ торове и земеделскитъ стопанства на югоизточнитъ страни	9
Война и творчество	12
Американски обещания	14
Наша поща	14

Пророчеството на единъ германски противникъ

Преди повече отъ тридесетъ години именития френски писателъ Роменъ Роланъ, въ единъ обширенъ предговоръ къмъ капиталното си съчинение за Бетховенъ, писа приблизително следното:

„Стара Европа се задущава въ своя чудовищенъ егоизъмъ. Предъ нея нѣма никакъвъ просторъ. Потрѣбни сѣ нови хора, герои като Бетховенъ. Трѣбва да се роди онзи герой, който да отвори прозорцитѣ на Европа, за да влѣе въ нейния животъ единъ новъ духъ.“

Ние не знаемъ по какъвъ пътъ Роменъ Роланъ е стигналъ до тая абсолютно вѣрна диагноза за състоянието на Европа още преди повече отъ тридесетъ години. Който познава, обаче, развитието на общественитѣ отношения отъ тогава до сега, ще види, че днешната война, колкото и парадоксално да звучи, е единъ вѣренъ откликъ на тоя повикъ за повече героизъмъ, за повече просторъ.

Преди повече отъ тридесетъ години бѣ времето, когато капиталистическото развитие гонѣше своя кулминационъ. Това бѣ времето, когато въ Европа се зараждаха тенденцитѣ на отрицание на това международно господство на капиталистическата система, макаръ това отрицание да идѣше по единъ чисто доктринеренъ пътъ. Всѣки случай, свѣтътъ още тогава вървѣше бърже къмъ една страшна деференциация. Най-напредъ Германия не склони да влѣзе въ обсега на интернационалното капиталистическо господство, къмъ каквото я тикаше англо-френския капитализъмъ. Германия и тогава търсѣше зачитане и равнопоставе и чрезъ своята индустриализация тя не гонѣше печалби чрезъ изкуствено покачване на ценитѣ на стокитѣ, а търсѣше пазари, където да продава своитѣ индустриални произведения, поевтинѣли отъ нейната разумна рационализация. Още тогава имаше народи, които усѣщаха, че либералистическитѣ насоки въ стопанския и духовенъ животъ на Европа идатъ да погребатъ великитѣ придобивки на човѣчеството и да обезпечатъ основнитѣ принципи на човѣшката и национална свобода,

като ги обрекатъ като жертва на жаждата за печалба. Още тогава имаше отзивчиви и будни умове и сърдца, които виждаха, че егоизмътъ между отдѣлнитѣ съсловия и класи, че егоизмътъ между отдѣлнитѣ индивиди и нации, води къмъ заприщването на естественитѣ извори на живота и, че вмѣсто рицари и пророци, вмѣсто нравствени великани и духовни герои, Европа раждаше джуджета, ражда една изкълчена полу-буржоазна, полуснафска култура, която подготвяла духовната и материална катастрофа на Европа. Европа, първиятъ зидарь на всечовѣшката цивилизация, заплашваше да се превърне въ единъ дребенъ занаятчия, кърпачъ, който трѣбваше да изживѣва живота си отъ нищоходженieto на другитѣ свѣтове. И, което е още по-парадоксално, това състояние именно на континента се поддържаше отъ оная сила, могща по онова време, която даде великитѣ принципи на човѣшката свобода. Ние наблюдавахме случая, какъ майката изяждаше своитѣ деца. Сжвременно, обаче, трѣбва да отбележимъ, че задъ нея тогава стоеше пакъ Англия.

Европа не закъсѣ да реагира на това състояние. Германия, която се намираще въ единъ постояненъ разцѣтъ на своитѣ стопански сили, се яви като реакция на повратнитѣ тенденции, които се поддържаха отъ Парижъ и Лондонъ. Свидетелството на Роменъ Роланъ иде да потвърди, че това положение не е изглеждало така само отъ германския прозорецъ. Тая панорама е наблюдавалъ и самъ Роменъ Роланъ отъ прозореца на Франция.

Свѣтовната война не бѣ нищо друго, освенъ опитъ на Англия и Франция, чрезъ единъ погромъ надъ Германия да заглушатъ новитѣ зараждащи се тенденции за повече просторъ и за повече доблестъ. Въ тая война Англия и Франция победиха, но тѣ не можаха да победятъ противодействието на новитѣ тенденции, защото сами се указаха неспособни да дадатъ единъ новъ идеалъ на човѣчеството. Жаждата за просторъ и необходимостта отъ

единъ новъ редъ и единъ новъ моралъ въ международнитѣ отношения, останаха да вършатъ своето дѣло и следъ срамнитѣ постановления на мирнитѣ договори. Свѣтовната война бѣ още едно излишно доказателство, че надъ духа за правда нѣма властъ никакъвъ писанъ и неписанъ законъ и накакво оръжие. Стара Европа продължаваше да изживѣва своитѣ преброени дни. Стара Европа, значи, не е едно понятие, родено отъ днешната война. Европа е била стара, още преди повече отъ тридесетъ години. Тя днесъ трѣбва да е била още по-стара. Егоизмътъ, макаръ и престарѣлъ, трѣбва да е билъ още по-чудовищенъ. Жизнениятъ просторъ сигурно е билъ станалъ още по-тѣсенъ и жаждата за герои на мисълта, на дѣлото, на величавия подвигъ трѣбва да е била още по-голяма и още по-настойчива до идването на тая война.

Мюнхенъ 1939 год. бѣше най-ясната манифестация на неспособността на стара Европа да се пригоди къмъ изискванията на новото време. Тая Европа нито бѣше кадърна да даде единъ новъ редъ, нито бѣше пъкъ каилъ други да сторятъ това. Стара Европа, вмѣсто да поздравя възхода на Нова Европа, тя ѝ обяви война.

Обратни резултати за стопанството на С.-А. Щати отъ политиката на Рузвелтъ

Не отдавна американскиятъ печатъ съобщи, че въ заводитѣ на Фордъ въ Детройтъ, е била обявена една стачка и около 200,000 работници сѣ напуснали страната и сѣ отишли въ странство, безъ да сѣ направени нѣкакви запитвания върху задкулиската действителностъ на това движение. Съобщено бѣ, че се водятъ преговори за прекратяване на стачкитѣ, но какви сѣ резултатитѣ отъ тия преговори, това остана таяна.

Всрѣщъ таинствеността на дѣлата тая работа проблѣсва известна свѣтлина, която иде отъ бързитѣ и необмисленитѣ мѣрки на Рузвелтъ за въоръжаването и поржкитѣ му до автомобилнитѣ заводи. Както се научаваме отъ добититѣ сведения напоследъкъ, всички голѣми автомобилни индустрии, като Фордъ,

Ние не знаемъ дали Ромеънъ Роланъ днесъ държи на своето пророчество, но можемъ да го увѣримъ, че то се сбѣдна. Днесъ Европа е вече млада; тя има своитѣ духовни великани, които очертаватъ нейното ведро чело и съ мечъ и съ перо утвърждаватъ правото ѝ на животъ. Изъ руинитѣ, които неминуемо носи войната, утре ще лумне новъ животъ. Испитанията ще родятъ повече мъдростъ, величавитѣ дѣла на новитѣ сили въ Европа ще станатъ единъ неизчерпаемъ източникъ на нови идеи, на нови образи, на ново строителство. Пророчеството на Ромеънъ Роланъ иде за лишени пѣтъ да докаже правотата на германския социаленъ идеалъ, който Германия носи на свѣта. Ако нѣкога армитѣ на Наполеонъ събараха последнитѣ остатѣци отъ умирающия феодаленъ строй и носѣха изравняването на гражданитѣ предъ законитѣ на държавата, германскитѣ армии рушатъ на всѣкъде господството на капиталистическата еврейска и английска плутокрация и разнасятъ идеала за изравняването на хората предъ законитѣ на самия животъ. Въ тая точка лежи слабостта на нѣкогашната Наполеонова епоха—въ тая точка лежи сега величието на Хитлеровата епоха.

Женералъ Моторсъ, Крайслеръ, Пакардъ и пр. трѣбвало да се нагодятъ къмъ нуждитѣ за въоръжаване, за които целъ сѣ били вече направени поржки за крѣло единъ милиардъ долари. Но необходимитѣ промѣни не биха могли да се извършатъ отъ днесъ за утре. Тѣ отнематъ много време и изискватъ преди всичко освенъ грамадното количество енергия, но и пѣдното спиране отъ време на време, на така нареченитѣ „предприятия-мамонти“, което е предизвикало известна криза въ тѣхната способностъ за производство, защото споредъ плана на военния департаментъ, военнитѣ поржки не сѣ предвидени въ размѣръ на единъ милиардъ, а на три милиарда. Че този упадѣкъ на първо мѣсто пада върху работническото, това е много ясно. И точно въ тази

точка ние виждаме една каузална връзка между стачките във Фордовите заводи и закона за даване на английската помощ. Тази връзка, макар и да не е директна, тя е на лице. И чак сега ние разбираме, защо побългарият старец Хенри Форд още въ самото начало се противопостави на закона

за помощта, която Америка трябва да дава на Англия. Може би той още тогава разбра, че катастрофалният-политици от Бълия дом наложиха този закон не толкова от грижа за нуждите на трудящите се, за безработните, а за въ полза на собствения си джобове.

Въздействието на потопения параходен тонаж върху английския военен потенциал

Изглежда, че английското корабостроене се намира въ твърде критично положение, щомъ Чърчил и Рузвелт зачекват въ своите последни речи за нѣкакви обрати, които така често алармираха общественото мнение въ свѣта презъ последните седмици. Щомъ английскиятъ премиеръ говори за действителността въ „боеветъ верѣѣ Атлантика, които

Англия трябва да спечели на всѣка цена“ и щомъ Рузвелтъ сочи Англия като „главния мостъ въ борбата на човѣчеството и смѣта, че запазването на търговското корабостроене трябва да бѣде най-належащата задача“, то това показва, че положението на корабостроенето се намира въ единъ критически стадий, защото въ противенъ случай нѣмаше да се

Торпилирането на единъ английски параходъ

дойде до подобни песимистични изявления, до каквито дойдоха двамата държавници от татък канала и океана.

Една провѣрка върху положението на английското корабоплаване може да ни доведе до ония резултати, които формулираха констатациите на двамата държавници, макаръ тѣзи резултати да стоятъ все още задъ кулисѣтъ на действителното положение.

Численитѣ данни за потопяванията и загубата на воененъ материялъ, които изнесе по единъ твърде достовѣренъ начинъ „Дасъ Райхъ“ отъ 30. III. 1941 год. ни позволяватъ да направимъ една такава провѣрка.

При започването на войната английскитѣ тонажъ възлизаше на 17.780,000 бр.р.

Увеличение на тонажа вследствие на доставките отъ С.-А. Щати и поставили се на разположение на Англия неутраленъ тонажъ 8.980,000 бр.р.

Значи общо Англия е имала 26.760,000 бр.р.

Споредъ съобщенията на Германското върховно командване до 23. III. 1941 год. английскитѣ загуби отъ потопяване сж възлизали общо на 10.270,000 бр.р.

Оставатъ значи 16.490,000 бр.р.

За да се разбере точния смислъ на тия числа, ще трѣбва да ги съпоставимъ съ континенталното транспортно дѣло, което има и за Германия сжщото значение, както и търговското мореплаване на Англия.

Презъ 1938 год. Германия притежаваше 25,000 локомотива и 650,000 товарни вагони. Да допуснемъ, че отъ това състояние сега липсватъ 13,000 локомотиви и 365,000 товарни вагони. При това съотношение, ние ще получимъ относителнитѣ цифри, които трѣбва да бждатъ взети за основа, за да се прецени удара върху положението на Германия за този хипотетиченъ случай. При това трѣбва да се вземе подъ внимание още, че английскитѣ загуби на тонажъ се отразяватъ пагубно не само върху допълнителното снабдяване на Англия и върху състоянието на доковетѣ, складоветѣ за храни и хранителни резерви, но и върху самото военно производство, защото липсата на важни сурови материяли и единъ редовенъ цокъ отъ тѣхъ прави индустрията бездейна. Сравнено това съ нашитѣ континентални отношения, би означавало, че при загубата на нѣколко стотинъ товарни вагони, ще се затрудни не само снабдя-

ването съ хранителни материяли, но и производството на орджия, мунииши, аероплани и др., защото военното рѣководство не би могло да се откаже отъ необходимитѣ му вагони, за да се компенсира загубата на друго мѣсто.

Какъ стои, обаче, въпроса съ строежъ на нови параходи въ Англия? При обсъждането на този въпросъ ни идва на помощъ не другъ нѣкой, а самъ г. Чърчилъ. Ние ще си послужимъ съ една негова формула отъ свѣтовната война, когато той нарече параходния тонажъ „основата на мунисионния планъ“, а стоманата — „първия етажъ отъ цѣлия воененъ планъ“. Именно този пръвъ етажъ отъ цѣлия мунисионенъ планъ се намира подъ прѣското действие на германскитѣ аероплани, които така великоколено го засѣгатъ, че страда не само производството на мунииши, но твърде тежко страда и самото производство на параходи, строежа на нови фабрики и въобще всѣкакви нови машинни обзавеждания. Така че, не само основата е засѣгната, вследствие непрекъснатитѣ потопявания, но и всички мунисионни и фабрични планове така се разбъркаха, щото и самъ Чърчилъ трѣбваше да признае, че разрушенията на фабричитѣ и корабостроителницитѣ сж отъ твърде сериозно естество. Всичко това трѣбва да се има предвидъ, за да може правилно да се обсъди въздействието на потопяванията на параходитѣ върху английския воененъ потенциалъ. Колко е сериозно положението личи отъ самитѣ изявления на Рузвелтъ и Чърчилъ, които не оставятъ мѣсто за никакъвъ оптимизмъ. Освенъ всичко това, за да се разбере сериозността въ английското снабдително стопанство, трѣбва да се има предвидъ и това, че броятъ на подводницитѣ, който въ свѣтовната война се движеше между 103 до 140, днесъ това число е сравнително много по-високо. По понятни съображения ние не можемъ да дадемъ сега точния брой на германскитѣ подводници, но положително може да се твърди, че тѣхния брой е нѣколкократно по-голямъ отъ миналата свѣтовна война и, че тѣхното число все повече и повече се увеличава. Отъ тукъ произлиза и онай нервностъ, съ която Чърчилъ търси постоянно крайцери, каквито и да сж, колкото и стари да сж и въждето и да се намиратъ тѣ.

Борбата противъ транспортитѣ, която сега се води отъ подводницитѣ и въздушнитѣ сили

не е една случайна катастрофа, едно случайно загубено сражение. Тая борба действа на Англия като една бавна отрова, която бавно, но сигурно разяжда основите на самия жи-

вотъ, а съ това и самия животъ на Англия. Чрезъ безспирните загуби на английските параходи, Англия, владѣтелката на моретата, крачи къмъ своята последна пропастъ.

Пактътъ Москва-Токио приключва една тридесетъ и петъ годишна обтѣгнатостъ

Политическите събития все повече и повече показватъ магнетичното въздействие на Тристранния пактъ върху онѣзи страни, които по единъ или другъ начинъ се намиратъ въ връзка съ нея и да е отъ влизащите въ пакта сили. Географското положение на Русия, което я поставя между Германия и Япония, принуди Русия да изостави пакостните основи

на своите отношения и да постави тия отношения на една по-здрава основа, така, че вече никога да не се пораждатъ недоразумения между нея и тия велики сили. Това нѣщо стана при посещението на Матсуока въ Москва, кждето се дойде до сключването на известния вече пактъ за приятелство и неутралитетъ.

Неизброимо число пленници, които сж се предали още следъ първата атака отъ германските „щурки“

Още въ първия членъ отъ договора, внимателния наблюдателъ отгатва, че тоя членъ задължава договорящитъ страни къмъ поддръжане на мирни и приятелски отношения помежду имъ и, че именно въ това си постановление тоя договоръ се явява като една духовна рожба на Тристранния пактъ. Това става още поясно, като се има предвидъ, че опитътъ на трети сили да смутятъ отношенията между Русия и Япония не липсваше. Подобни опити за смушаване вече нѣма никога да се повтарятъ, тъй като почвата за това е вече напълно отстранена. При това, северо-американския тѣ печатъ вече открито признава, че съ този пактъ северо-американската проблема вече се слага на дневенъ редъ и сега се вече касае „колко отъ северо-американската флота ще трѣбва да стационарира въ Атлантика и колко въ Пацифика“.

Такива разсждения, разбира се, сѣ малко доказателство за едно добра съвестъ, отколкото изявленията на австралийския министър-председател, които той случайно изтърва при първата вестъ за подписването на японо-съветския пактъ, съ което каза, че „единиятъ край на този договоръ достигна вече до Австралия“.

Впрочемъ, не е необходимо да се спираме върху подробноститъ на новия ходъ въ свѣтовното положение, които настоящето доби чрезъ този новъ пактъ. По-интересно би било да се хвърли единъ исторически погледъ върху руско-японскитъ отношения, за да се види значението на този пактъ предимно за дветъ договорящи страни, и то отъ времето когато се сключи мира въ Портсмутъ въ 1905 год., съ който миръ се приключи руско-японската война. Този миръ, при сключването

Пленени сръбски генерали и офицери преди отвеждането имъ за Германия

на който Англия и Америка бѣха кумове, не премахна безъ остатѣтъ сѣдмествущата обтѣгателностъ между Русия и Япония. Макаръ да бѣха задоволени териториялнитѣ искания на Япония спрѣмо Корея и Юженъ Сахалинъ, единъ отъ най-важнитѣ въпроси, именно Манджурскій въпросъ, който за Япония има първостепенно значение за нейното снабдяване, както и риболовството въ рускитѣ води, бѣха само провизорно уредени, тъй като съответния договоръ трѣбваше всѣка година да се подновява. И, когато американската забрана за заселване бѣ подета и отъ Австралия, народностната политика въ Япония среща нови мъжнотии, защото тя не знаеше вече какво да прави съ своето свръхнаселение. Появи се нова обтѣгателностъ между Япония и Русия за Китай и Манджурия, защото Япония искаше да се обърне на западъ, къмъ тия страни, съ цель да ги включи въ орбитата на своитѣ интереси. И въ двѣтъ пространство, обаче, Япония се натъкна на Русия, която винаги гледаше съ недовѣрие на японскитѣ стремени, тъй като не бѣ постигната една граница между двѣтъ влияния, поради нѣкои особени причини. Излишно е да се подчертава, че за подържането на такива ненормални отношения играеха първостепенна роля и така нареченитѣ „трети сили“, които виждаха своята изгода въ враждебното ангажиране на двѣтъ азиатски страни една срещу друга.

Излишно е да се доказва, че отъ това именно състояние най-много се ползуваха двѣтъ англосаксонски страни Англия и Америка.

Трѣбва да се иматъ предвидъ именно тѣзи работи, за да се разбере добре смисъла на изненадата въ Форейнъ Офисъ и Бѣлия домъ, кждето новината за сключения японо-съветски пактъ падна като грѣмъ изъ ясно небе. Защото, покрай общитѣ и твърде тежки грижи на тия две англо-саксонски страни върху последното развитие на военното положение въ Европа сега иде и една още по-голъма грижа, а именно, кжде биха могли да бждатъ използвани освободенитѣ сили на двѣтъ договарящи страни, които така лесно и гладко ликвидираха всички спорни въпроси по между си, като не се поколебаха дори да подпечататъ това дѣло и съ печата на приятелството.

Наистина за англо-саксонскія свѣтъ вече вижда не само Европа да се надига срещу него, но и огромната сѣнка на японо-руското приятелство, което наистина ще потърси, по единъ или другъ начинъ, възмездие за единъ периодъ отъ тридесетъ и петъ годишна враждебностъ, която Англия и Америка изкуствено поддържаха въ Далечния изтокъ, за да могатъ необезпокоявани да извличатъ огромнитѣ тангени и дивихи отъ нещастieto на източно-азиатскитѣ народи.

Гласъ въ пустиня

Не за първи пътъ отатѣтъ океана се намира човѣкъ, който намира куражъ и смѣлостъ въ себе си да каже истината и да изобличи потоштитѣ отъ пропагандни маневри на еврейтѣ, за да предпази своя народъ отъ политиката на заблуда, която Рузвелтъ следва. Последниятъ за сега е всеизвестниятъ презокеанскій летецъ Шарлъ Линдбергъ. На 17 априлъ той държа една речъ предъ американския Фирстъ Комите, въ която разгледа, безъ всѣкаквъ страхъ, съвременното политическо положение въ свѣта. Той охарактеризира това положение като една свѣтвна трагедия въ която Англия ще бжде съкрушена. Върху успѣхитѣ на Германия той каза, че Англия и Франция били

загубили войната още преди да я започнатъ. Не е по силитѣ на Северо-американскитѣ щати да спечелятъ тая война даже и тогава, ако Америка би поставила цѣлата си помощъ въ борбата.

Англия се намира въ едно отчаяно положение. До сега тя е загубила всички свои, предприети по свой починъ, дѣла. Английскитѣ загуби по море сѣ застрашителни. Градовѣтъ се рушатъ отъ въздушнитѣ бомбардировки.

Ако днесъ Съединенитѣ Щати изпращатъ военни материали за Европа, то въ таквъ случай тѣ ще направятъ грѣшка, защото по тоя начинъ тѣ от-

слабватъ собствената си сила, безъ да допринесатъ нѣщо за изхода отъ войната.

Ако днесъ ония въ Америка, които желаятъ войната, навсѣкжде трѣбятъ, че ония, които сѣдъ противъ намѣсата сѣдъ дефективни, то трѣбва да се запитатъ представителитѣ на интервентиститѣ какво биха могли да кажатъ за ония европейски нации, които подсторени отъ Англия и Америка, влѣзоха въ войната, въ която бѣха унищожени и загубиха своята независимостъ.

Линдбергъ замоли своитѣ слушатели да направятъ всяко за да не позволятъ на Съединенитѣ Щати да взематъ участие въ войната.

Въ едно такова време, когато умразата сирѣмъ Германия е толкова голѣма въ Съединенитѣ Щати, да се решишъ на подобни

акции, наистина се изисква твърде голѣма смѣлостъ. Да кажешъ такива думи, въ единъ моментъ когато англо-еврейскитѣ подстрекатели къмъ война празнируватъ своитѣ оргии, опиянени отъ близката възможностъ за влизането на С.-А. Щати въ войната, се изисква твърде голѣмъ нравственъ куражъ и себепожертвувателностъ. Може би единъ день ще се каже, че полковникъ Линдбергъ този пътъ е ималъ по-голѣмъ куражъ, отколкото по времето, когато прелетѣ океана.

Но какъвъ успѣхъ ще иматъ тия думи и тая смѣлостъ на именития американски герой? Намъ ни се струва, че тоя гласъ, колкото и искренъ, колкото и грижовенъ да е, той ще си остане гласъ въ пустиня, защото златото е „единъ аргументъ срещу който нѣма възражаване“, а то твърде на широко се пилѣе сега изъ страната на доларитѣ.

Искусственитѣ торове и земеделскитѣ стопанства на юго-източнитѣ страни

Процесътъ, чрезъ който земеделскитѣ стопанства на юго-източнитѣ страни, ще трѣбва да преминатъ къмъ известно индустриализиране, съ огледъ да се добие по-високъ добивъ отъ единица площъ, не би могълъ правилно да протече, ако не бѣде разрешенъ въпроса за наторяване на земята. Земеделцитѣ отъ юго-източнитѣ страни, които по общо призвание сѣдъ трѣзви и трудолюбиви, често пѣти проявяватъ едно съ нищо необяснимо упорство своя консерватизмъ, когато се правятъ усилия за внасяне на повече интензивностъ въ земеделското производство. И до днесъ тоя земеделецъ не е разрешилъ за себе си правилно въпроса съ наторяването на земята, макаръ да знае твърде ясно, че той не може безкрайно да взима отъ нея, безъ да и даде или да и върне нѣщо отъ това, което той ежегодно и отнима. Макаръ днешното земеделско производство, въ сравнение съ това отъ предвоеннитѣ години да е по-високо, то все още не е достатъчно, защото разпрѣдѣлена обработваемата площъ на броя на населението, то земята е твърде малка. Въ това отношение, България държи първо мѣсто съ своето свръхземеделско население.

Въпросътъ за разширяване на земеобработваемия фондъ не е въ възможноститѣ на отдѣлния земеделецъ-стопанинъ. Пресушаването на блатата, разораването на пустѣщи мѣста, гори или нерентабилни ливади, не може да внесе съществень плюсъ въ увеличаването на този фондъ, а съществуващитѣ закони за наследственостъ на земята въ нѣкои отъ тия страни все още поощрява процеса за разпокъсването на обработваемата площъ. Съ това се пречи, щото да не може да се премине отъ крайно дребното земеделско стопанство къмъ едно по-срѣдно стопанство, което да стане годно за инвестиции на машини и за употребата на други модерни и научни сръдства. Наистина, въ нѣкои страни сѣдъ предприети редица мѣрки, като напр. Закона за комасацията на земята въ България, кооперирането на земята въ България и Румѣния и пр. които допринасятъ нѣщо за разрешаване на земеделската проблема, но туку процесътъ протича много бавно и много трудно, защото е свързанъ съ много разности и време. Напоследъкъ държавната инициатива въ земеделското стопанство въ тия страни се все повече чувствава. Това показва, че имаме на

Опити с наторяване на картофите
дясно: наторяване с калиев фосфат, без азотен
лъво: пълно наторяване: 3.82 ДС/НА амониев
сулфат. По-голям добив чрез наторява-
нето с азотния тор ДС/НА; постижение-
114 бр. картофени гули

лице един нов поглед върху състоянието на обработваемата площ, върху която трябва да се съсредоточат усилията както на земеделеца-стопанин, така и на държавата, с цел да се въведат нови форми въ производството и нови средства при обработката на земята и култивирането на растенията.

Независимо от усилията да се увеличава обработваемата площ, налага се и един постоянен стремеж към един по-висок и по-интензивен капацитет от единица обработваема площ. Тоя нов поглед върху земеделското стопанство и неговите проблеми ще трябва да ни доведе предимно до три методи:

1. Технизирание на обработката на земята.
2. Трансформация на производството, като се замънят културите които имат по-низък добив с такива, които имат по-висок добив и
3. Повишаване на производствения капацитет на земята.

Индустриализацията и технизирането на земеделието, макар и бавно, вече излизат из рамките на научното изпробване и днес виждаме, че интересът на земеделецът-стопанин към участието на машината в неговото производство от ден на ден расте.

Замъняването на култури с по-низък добив от единица площ с култури с по-

висок добив, не е вече лична грижа, а въпрос на една обща държавна политика. Въз основа на една обща стопанска и, преди всичко българското земеделско стопанство, направя една твърде широка крачка. Днес въ земеделските клонове от земеделието производство и преди всичко плодотворно, зеленчуците и индустриалните растения, играят вече една първенствуваша роля въ износа на тия страни, за сметка на житните произведения.

Наторяването на земята, обаче, стои все още въ своята най-примитивна фаза от една страна, а от друга, то е все още въпрос на научно изпробване въ земеделско-опитните станции.

Естественото наторяване на земята не е вече ефикасно. Ежегодната сметка на пшеница с царевица или с някои бобови култури, действително дава известно увеличение въ добива, но то-поскоро цели икономисването на хранителните резерви на почвата, а не тяхното увеличение. Въпреки това, обаче, земята прогресивно обеднява. Използването на животинските торове и отпадъци, въпреки подкрепата и насърчението което прави всяка държава, не допринасят съществено повече, защото на земеделеца му все още липсва достатъчно култура за едно разумно приготвяване и използване на тия торове. А и самите животински торове не всекога са достатъчни да поддържат постоянно едно

Опити с наторяване на цвеклото
дясно: наторяване с калиев фосфат без азот.
лъво: пълно наторяване: 4.48 ДС/НА варовита
силитра. По-висок добив чрез азотния тор:
84.80 ДС/НА цвекло

Опити съ наторяването на овеса

лъво: наторяване съ калиевъ фосфатъ, безъ азотъ.
дъсно: пълно наторяване съ 5 ДС/НА Нитрофоска.

По-голямъ добивъ чрезъ азотния торъ: 10.77
ДС/НА зърна въ класъ

по-високо ниво въ хранителнитъ резерви на почвата.

Германската химическа индустрия, въ стремежа си да подпомогне интензивността на германското земедѣлие, бриѣгна до фабрикатацията на така нареченитъ изкуствени торове. Тѣхното приложение въ германското земедѣлие изигра и играе една благотворна роля въ хранителното снабдяване на германския народъ. Резултатитъ сж блестящи и това обстоятелство пробуди единъ живъ интересъ къмъ изкуственитъ торове и верѣдъ другитъ страни. Голѣмитъ химически заводи на „И. Г. Фарбениндустри“ успѣха да добиятъ една серия отъ изкуствени торове и препарати за опазване на земедѣлскитъ култури, известни подъ името „Нитрофоски И. Г.“ Това сж фосфорни торове за различни видове почви и за различни видове земедѣлски култури.

Тѣхното употребление действително налага една по-висока култура отъ страна на земедѣлца, по възвѣждането имъ въ зеленчуковото и овощарско производство, както и въ отглеждането на нѣкои маслодайки и индустриални растения въ нѣкои юго-източни страни, дадохъ блестящи резултати и съ това още повече засилиха интереса къмъ тѣхъ.

Факторитъ, които сж необходими за създаването на различни растителни субстанции сж на първо мѣсто азота, фосфатната киселина и калия. Но има случаи, когато почвата съдържа достатъчно количество отъ единия или другъ елементъ и подсилването на кой да е факторъ,

безъ достатъчно опознаване на състоянието на почвата, може да доведе до застрашаване на дадена култура. Това най-често се случва съ калия. Въ такъвъ случай може да се употребятъ торове само съ първитъ два фактора. Заводитъ „И. Г. Фарбениндустри“ въ такъвъ случай предлагатъ други два продукта подъ названия „Лойнафосъ И. Г.“ и „Диамонум-фосфатъ И. Г.“ Освенъ това сѣшитъ заводи произвеждатъ торове и безъ фосфорна киселина, предназначени за почви, които не се нуждаятъ отъ нея. Произвеждатъ се и торове които съдържатъ само азотъ, като напр. варовитата силитра, чиито азотъ се поглъща направо отъ растенията. Неговото действие е много ефикасно.

Известенъ е сѣщо така и сѣрно-киселинитъ амонякъ, който дава на растенията своя азотъ по-бавно, но въ замѣна на това пѣкъ по-ефикасно.

„И. Г. Фарбениндустри“ произвежда и торове отъ пикочни вещества, които сж особено ценни при торенето на тютюна.

Наторяването на почвата съ изкуствени торове трѣбва само да допълня торенето съ естествени торове. Ако се приучи земедѣлцътъ къмъ едно по-разумно приготвяване и използване на естественитъ торове и като се подсили наторяването чрезъ химическитъ торове, положително ще се постигне единъ многопо-високъ добивъ отъ единица площъ.

Опити съ наторяване на зимната пшеница

лъво: наторяване съ калиевъ фосфатъ безъ азотъ.
дъсно: наторяване съ пълния торъ 2.55 ДС/НА варовита силитра. По-високъ добивъ чрезъ азотния торъ 11 ДС/НА зърна въ класъ

На тая база германското земеделско стопанство, което е известно съ най-бедната си почва въ свѣта, успѣе не само да догони почивитѣ на ония страни, които сѣ отъ Бога надарени, но днесъ нейниятъ добивъ отъ единица площъ, стои на първо мѣсто въ свѣта.

Безспорно наторяването не е всичко въ земеделското производство, но то е единъ много съществень дѣлъ. Ако се направи една смѣтка върху загубитѣ, които произтичатъ не отъ други злини, а отъ неумѣтното да се тори,

ще стигнемъ до колосални цифри, които не говорятъ нищо друго, освенъ за незнание, за неопитностъ или най-малкото за единъ съ нищо неоправданъ консерватизмъ.

Европа трѣбва да бжде най-плодородната земя въ свѣта и трудътъ на европейскитѣ земеделци трѣбва да бжде най-богатъ вънаградениятъ трудъ. Германия, чрезъ своитѣ постижения въ тая насока, стои на разположение на всички стопанства и ще даде всичката си подкрепа за това.

Война и творчество

„Войната е необходимостъ“ — „Творчеството е стремекъ“.

Да разгледаме тѣзи две понятия поотдѣлно. Нѣкои казватъ, че войната е необходима, защото е неизбѣжна. А неизбѣжна е тя докато съществуватъ неправда и патриотизмъ по земята. И докато тѣ съществуватъ, тя се явява като необходимостъ и то полезна. И така, войната е полезна необходимостъ, но погледната исторически. За поколѣнието, което я изживява, тя не е нито полезна, нито необходима. Но тъй като все още има хора, които живѣятъ съ съзнанието за историческо и национално преуспѣване и работятъ интензивно за тѣхъ, то войната си остава една неизбѣжна необходимостъ на която крайнитѣ резултати и отражения сѣ исторически полезни.

Да се спрѣме сега на второто понятие — „Творчеството е стремекъ“, и следъ това да ги разгледаме двѣтъ заедно.

Докато за войната казахме, че идва прѣко и въпрѣки нашата воля, като една неизбѣжностъ, то творчеството е рожба на човѣшкия духъ. То лежи у самитѣ насъ, като се проявява вследствие едно вътрешно подбуждение, единъ стремекъ за усъвършенствуване на човѣшкия духъ. Творчеството е най-съвършеното отъ всички деяния на човѣшката личностъ. Затова то е наречено и висше деяние. И като такова то е присѣжко само на по-висши индивиди. То е резултатъ на стремекъ у единъ висшъ индивидъ за по-голъмо и повсестрано облагородяване и усъвършенствуване. За този висшъ стремекъ и това висше

деяние, човѣшкиятъ индивидъ мобилизира всички свои сили и познания, въдърпени отъ едно, наречено творческо, вдъхновение и твори, концентрирайки и пречупвайки въ своето повишено съзнание най-изразителното отъ околната срѣда и своитѣ лични познания и опитъ — въ резултатъ на което се явява обекта или резултата на неговото творчество.

Необходима, неизбѣжна или полезна, войната е едно явление въ живота на народитѣ, което изисква силно напрежение на всички сили, концентрирани въ една посока и овладѣни отъ една мисль-борба. Борба за която сѣ потрѣбни всички членове на една нация и за която всѣки трѣбва да положи най-голъми усилия и търпение.

Отъ друга страна, по горе казахме, че за творчеството се изисква почти същото, само че отъ отдѣлни индивиди или групи. Затова тѣзи две понятия — война и творчество, по начало се изключватъ едно отъ друго. Така е било поне до сега, както ни учи историята.

Ние сме съвременници на най-голъмата по замисль, война, предизвикана отъ Англия и водена отъ Германия.

Като непосредствени участници и наблюдатели, нека да разгледаме и да се опитаме да разясниме отъ непосредствени наблюдения, въпроситѣ отнасящи се до войната и нейнитѣ първи отражения върху творчеството и то главно въ областта на изкуствата.

Да вземеме за примѣръ държавата, която е въ центъра на сбѣтитя и която, както казахме, ги ръководи, а именно, Германия.

Когато се говори за отраженията на войната вобщие върху творчеството, взема се обикновено времето след свършването на войната, като войната се третира като една болест или лѣчение, прекратено от един боленник, през време на което той не е имал възможност да мисли за нищо друго.

За първи път въ свѣтовната история може въ една държава да се говори през време на войната за творчество, и то въ такива размѣри, както и през мирно време. Това се дължи на образцовата организация на национал-социалистическите водачи, които сжумѣха да организират и да водят съ сигурна ръка къмъ победа, и същевременно да осигурятъ за народа си единъ нормаленъ животъ и едно нормално творчество.

И сега, когато имаме случай да разгледаме тѣзи две понятия — война и творчество — заедно, нека да видиме много накратко какъ си влияятъ едно на друго или по-право какъ войната хвърля своя отпечатъкъ върху различните отрасли на творчеството.

Колкото и да се стараша ръководните фактори да запазятъ изкуствата да се развиватъ нормално по своя пѣтъ, то много е естествено, че тѣ не можаха да останатъ неповлияни отъ войната. На първо мѣсто и най-бързо въ киното се появиха военните мотиви, и то веднага бѣ използвано за пропаганда. Отначало съ прочутите „седмични прегледи“, които представяха картини отъ войната, после постепенно се появиха различните военни филми и се достигна до една смѣсница между филмъ и прегледъ-съ филма „Победа на западъ“ — където хронологически бѣ произведена войната въ Белгия, Холандия и Франция.

На второ мѣсто живописътъ и скулптурата бѣха наводнени съ теми и линии отъ войната. Въ началото се появиха тукъ-таме въ изложбите първите картини и статуи на войници изпълняващи своя дългъ, зачестиха мотивите, третиращи героизмъ и самопожертвувателност, появиха се въ скулптурата остриѣ линии на борчество, на сила и на устремъ. Постепенно се дойде до отдѣлни изложби на картини отъ войната, създадоха епопеи, възпѣти непосредствено отъ военни художници-живи свидетели.

Много лесно и бързо щѣше да се отрази военното време и въ архитектурата, ако не се

работѣше отдавна и ако не бѣше въведенъ въ широкъ мащабъ, такана речения „Национал-социалистически архитектуренъ стилъ.“ Но въ своето развитие сега през време на войната, сигурно историите ще установятъ едно непременно повлияване въ нѣкой дребни подробности.

Извънредно голѣмо и плодovitо е влиянието на войната върху литературното творчество. Народътъ казва: „Една война при своето започване се благославя отъ църквата и отъ единъ стихъ на поета.“

Още отъ първия денъ на войната голѣми и малки писатели започнаха да възпѣватъ тази „свещена борба“ за благо и преуспѣването на нацията. Появиха се и такива, които дотогава не бѣха хващали моливъ въ ръка и тѣ започнаха да пѣятъ въ рима. Едно особено интересно явление бѣха първите опити на войници отъ фронта, които сгущени въ окопа или въ модерния бункеръ, на мръсна хартия, записваха сложните или примитивни чувства които ги вълнуваха. Най-често се появяваха на бѣлъ свѣтъ патриотични стихчета въ които блика, ако не чистата поезия, то силната любовъ на авторите имъ къмъ родината изказана много сърдечно и искрено.

Едни отъ най-много четените книги, рожби на военното време, сѣ сборникътъ отъ разкази за героичните подвизи и приключения на различни капитани на подводници, воени кораби, въздушни ескадри, избито герои отъ фронта. Наредъ съ тѣхъ не липсватъ и истории, които преплитатъ живота на фронта съ този отъ тила, съ многобройните сантиментални, беззаветни и идилични теми, които се появяватъ и развиватъ отъ сѣдбата на две любящи се, но раздѣлени сърдца.

Изобито литературното творчество се обогати покрай старите теми и съ много нови. Изданията се увеличиха, тъй като интересътъ и числото на читателитъ през време на войната се увеличи извънредно много.

Въ една друга областъ въ която интересътъ и числото на почитателитъ се увеличи сжщо така многогова, е театърътъ.

Всички театри въ цѣла Германия продължиха работата си абсолютно по сжщия планъ, както преди войната, съ тази само разлика, че посетителитъ се увеличиха значително. Не става нужда театрътъ да си смѣня програмата и да я пригажда къмъ новото време. Не го и

принудиха към това. Нарастване числото на зрителитѣ — това бѣше единственото отражение на войната върху театъра. Това може би звучи малко странно, като се има предъ видъ, че най-големитѣ драматически произведения и автори сѣ се появявали именно при такива бурни времена. Театърътъ е най-сериозното отъ всички изкуства, а драматургията — най-трудното, затова въ тази областъ различнитѣ влияния и творби идватъ най-късно, но затова пъкъ сѣ най-значителни, дълбоки и трайни.

Дано резултатитѣ и отраженията отъ тази война оставятъ дълбоки и трайни следи въ областъта на творчеството, независимо отъ поукиитѣ отъ миналитѣ войни. Великата замисълъ и благородната целъ на тази война ни даватъ право да се надяваме, че освенъ всички преимущества, които тя ще извоюва за европейскитѣ народи, освенъ новия редъ, който се твори отъ Велика Германия, то тя ще донесе и едно подтикване и единъ разцвѣтъ и въ областъта на творчеството.

Американски обещания

Телеграмата на Рузвелтъ до кралъ Петъръ II отъ 10 априлъ т. г.

„Правителството и народа на Съединенитѣ Шати сѣ съ пълно очудване свидетели на героичната защита на югославския народъ, който пакъ дава едно отлично доказателство за своята стара героичност. Ваше, величество, азъ вече гарантирахъ на Вашето правителство, че Съединенитѣ шати веднага ще изпращатъ всички необходими материали и ще извършватъ всѣкаква помощъ.“

Вашингтонското радио; говорителя на „Колумбия бродкастингъ и Со.“ на 17 априлъ т. г.

„Америка не може да даде никаквапомощъ за Балкана. Помощта за Югославия бѣ само подъ форма на единъ подаръкъ отъ Червенъ кръстъ, а Гърция не получи почти нищо.“

Наша поща

Подъ тази колона редакцията ще дава отговоръ на всички запитвания на нашитѣ читатели, които биха имали иѣкакъвъ общественъ интересъ. Надѣваме се, че по тоя начинъ ще можемъ да бждемъ отъ полза на всѣки, който желае да бжде освѣтленъ по разни въпроси, които днешния животъ налага на всѣкиго.

Отъ редакцията

Въпросъ: П. С. Колко време ще продължава войната?

Отговоръ: Това никои не може да предскаже съ сигурностъ. Като база за едно предположение, обаче, може да ни послужи единъ изразъ отъ речта на Фюрера, произнесена въ Спортпаласъ на 3 януарий 1941 год. Този изразъ е следния:

„Годината 1941 ще бжде, въ това азъ съмъ убеденъ, историческата година на новия редъ въ Европа. Програмата не може да бжде друга освенъ отварянето на свѣта за всички; отнемане на привилегииитѣ на отдѣлнитѣ; пре-

махване тиранията на известни народи и тѣхнитѣ финансови магнати и, най-после, тази година ще спомогне за осигуряване основитѣ за едно действително разбирателство между народитѣ и съ това примирение между народитѣ.“

Споредъ това изявление и други подобни, които Фюрерътъ е правилъ, тази година ще бжде решаеща, което обаче, не трѣбва да означава, че ще бжде и края на враждебнитѣ действия. Всѣки случай съ приключването на войната ще трѣбва да се приключи и залѣза на Англия.

Въпросъ: Ил. Г. Защо Германия е толкова сигурна въ победата си?

Отговоръ: За германската сигурност въ победата има петъ причини: 1. Въ военно отношение Германия доказа до сега, че въ всѣко отношение превъзхожда своя противникъ. Съ една подобна сила, съ каквато разполага Германия, тя никога нѣма да загуби войната. 2. Чрезъ мѣрките, които се взѣха въз основа поведенията на Четиригодишния планъ и рационализацията на хранителнитѣ продукти, както и всички други продукти отъ първа необходимостъ Германия стопански е въ състояние да удовлетвори всички нужди и изисквания. 3. Чрезъ националъ-социализма германскиятъ народъ е обединенъ така, както никога въ неговата история. Вътрешното разединение, което бѣше, собствено решителния факторъ за катастрофата презъ миналата свѣтовна война, днесъ не съществува и въобще нѣма никога да се върне. Англия стори една голѣма грѣшка, като повѣрва на германскитѣ емигранти и на единъ или два процента отъ недоволнитѣ въ Германия и имъ придаде значение, едва ли не като на твърде сериозенъ факторъ. Особено добре работническата класа въ Германия знае, че тая война се води за осигуряване именно живота на германския работникъ и въобще за осигуряване на живота на работницитѣ въ цѣль свѣтъ. Създаването на социалната правда е една отъ най-важнитѣ цели на Германия въ тази война. 4. Германската пропаганда днесъ е съвсемъ

различна отъ тази, която бѣше презъ свѣтовната война. Англия днесъ завижда на образователната организация на германската пропаганда и нейния апаратъ. При това германскитѣ методи на пропаганда не сѣ лъжатъ и заблудитѣ, а бързото и смѣло разпространяване на истината. Именно поради това Германия превъзхожда своя противникъ, и 5. Вѣрата на германския народъ въ неговата мисия и въ неговата победа е толкова силна, че тя не може бжде съкрушена съ нищо.

Въпросъ: Ас. Ив. Какво значи плутокрация?

Думата плутокрация произхожда отъ съчетанието на дветѣ грѣцки думи „плутосъ“ и „кратенъ“. Плутосъ, значи богатство, а кратенъ, значи господство. Казано на простъ езикъ плутокрация означава господството на богатитѣ въ държавата и използване на държавата въ полза на своитѣ интереси и въ вреда на народитѣ маси. Единъ цѣль народъ става обектъ на експлоатацията на единъ малъкъ слой отъ хора, чиито стремекъ е да печалатъ пари. Единъ образецъ за типична плутокрация е Англия и нейното управление. Сѣщо така и Съединенитѣ Щати, чиито главни имущества се намиратъ въ рѣцетѣ на нѣколко финансови и стопански магнати, сѣ единъ примѣръ за това. Днешната война се води противъ Германия именно заради това, че Германия има за целъ да сломи господството на тѣзи парични сили, между които еврейтѣ заематъ едно отлично мѣсто.

ПРОГРАМА НА ГЕРМАНСКОТО РАДИО

Време на предаването	Видъ на предаването	Езикъ	Станции	Вълна
6.15— 6.30	Новини	Българ.	DONAU, DXO,	
18.15—18.30	„	„	DONAU, DXM, DXJ	
20.15—20.30	„	„	DONAU, DXM	
23.15—23.30	„	„	DONAU, DXM	

Главнокомандувачият германскитѣ въоръжени сили фелдмаршалъ фонъ Браухичъ пристига въ София, за да конферира съ главнокомандувачия на юго-източната армия фелдмаршалъ фонъ Листъ